

Innst. S. nr. 286

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument nr. 8:49 (2006-2007)

Innstilling fra næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent Høie, Ivar Kristiansen, Kari Lise Holmberg og Torbjørn Hansen om å fjerne Statens landbruksforvaltnings mulighet til å fremme innsigelse i saker som er avgjort i fylkeslandbruksstyrene

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Fylkeslandbruksstyrene er statlige styreverv oppnevnt av fylkestingene. De har en klar lokalpolitisk forankring og består av folkevalgte medlemmer. Sammensetningen av fylkeslandbruksstyrene gjenspeiler velgerens sammensetning av fylkestingene gjennom fylkesvalgene.

Fylkeslandbruksstyrene behandler kommunale arealsaker og har anledning til å overprøve kommunale vedtak etter jordloven. Det er fylkesmannen som forbereder og innstiller i sakene til fylkeslandbruksstyret.

I brev av 21. februar 2006 fra Landbruks- og matdepartementet og Miljøverndepartementet er Statens landbruksforvaltning (SLF) gitt anledning til å fremme innsigelse mot kommunale arealplaner etter plan- og bygningsloven i saker der fylkesmannen har innstilt på bruk av innsigelse og fylkeslandbruksstyret vedtar noe annet. Dermed er fylkeslandbruksstyrenes lokalpolitiske skjønn i denne type saker redusert fra besluttende myndighet til høringsinstans. Fylkesmannen, som i utgangspunktet var saksforberedende og innstillende myndighet, har i realiteten fått vetorett.

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med at Statens landbruksforvaltning har anledning til å fremme innsigelse mot kommunale arealplaner etter plan- og bygningsloven i saker der fylkesmannen har

innstilt på bruk av innsigelse, og fylkeslandbruksstyret ikke fremmer innsigelse."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Steinar Gullvåg, Sigvald Oppebøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Sosialistisk Venstreparti, Aud Herbjørg Kvalvik, og fra Senterpartiet, lederen Lars Peder Brekk, viser til at det er et nasjonalt mål at det årlige tapet av de mest verdifulle jordressursene skal halveres innen år 2010. Stortinget sluttet seg til målet i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2004-2005) for Landbruks- og matdepartementet, fremmet av regjeringen Bondevik II. Flertallet er enig i dette målet.

Flertallet er kjent med at det er gjennom plan-/reguleringssaker de største inngrepene i dyrket mark skjer. De fleste innsigelsessaker på landbruksområdet har sin bakgrunn i denne problematikken. Innsigelsesmuligheten er det eneste grep myndighetene har tilgjengelig for å verne dyrket mark i sammenheng med plansaker. Utbyggingspresset mot våre produktive arealer er stort, og det er nødvendig å styrke jordvernet.

Flertallet viser til at Regjeringen har styrket innsigelsesretten gjennom å gi SLF innsigelsesmyndighet i saker etter plan- og bygningsloven der fylkesmannen har innstilt på bruk av innsigelse, men hvor fylkeslandbruksstyret ikke følger opp anbefalingen. Bakgrunnen for dette var at rapportering fra kommunene viser at nedbyggingen av dyrket jord fortsetter.

Flertallet er kjent med at Landbruks- og matdepartementet har satt ned et jordvernvalg som skal vurdere eksisterende virkemidler og foreslå nye tiltak for å sikre jordvernet.

Flertallet tilrår at Dokument nr. 8:49 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent Høie, Ivar Kristiansen, Kari Lise Holmberg og Tor-

bjørn Hansen om å fjerne Statens landbruksforvaltnings mulighet til å fremme innsigelse i saker som er avgjort i fylkeslandbruksstyrene - ikke bifalles.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kielland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, og fra Høyre, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbekk Nørve, mener at forslagsstillerne tar opp en viktig problemstilling i forslaget. Forslaget viser til at den innsigelsesrett som Statens landbruksforvaltning er blitt gitt i forhold til vedtak som er fattet i fylkeslandbruksstyret, i realiteten er en statlig overstyring av det lokalpolitiske skjønnet som blir fattet i arealsaker. Disse medlemmer er enig i dette og finner det lite heldig at staten gjennom Statens landbruksforvaltning skal overprøve vedtak som er fattet av lokalt valgte medlemmer av fylkeslandbruksstyrene. Fylkeslandbruksstyrene består av lokalt valgte medlemmer som er oppnevnt av fylkestingene. Mange av medlemmene av fylkeslandbruksstyrene er ofte selv også medlemmer av fylkestinget. På denne måten vil den rådende oppfatningen lokalt fremkomme i fylkeslandbruksstyrenes behandling av saker som krever lokal kunnskap som er viktig i saker hvor det utøves skjønn. Disse medlemmer vil vise til at Statens landbruksforvaltning ikke på samme måte har lokal kunnskap eller forankring. Disse medlemmer er også av den oppfatning at det sendes feil signaler til lokalbefolkningen, til lokalt folkevalgte og til kommunene når statlige organer overstyret vedtak som er forankret i flere lokale folkevalgte organer. Dette kan i verste fall bidra til at folk ikke lenger ønsker å engasjere seg i lokalt og fylkespolitisk arbeid.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med at Statens landbruksforvaltning har anledning til å fremme innsigelse mot kommunale arealplaner etter plan- og bygningsloven i saker der fylkesmannen har innstilt på bruk av innsigelse, og fylkeslandbruksstyret ikke fremmer innsigelse.

Medlemene i komiteen fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, syner til at

dyrka mark vert nedbygd i eit urovekkjande høgt tempo. Tal frå Statistisk sentralbyrå tyder på at det er ein auke i slik nedbygging på over 10 pst. frå 2005 til 2006. Desse medlemene meiner at det er behov for at eit reint jordbruksfagleg organ bør kunne vurdere om lokale arealplanar er i grunnleggjande konflikt med nasjonale jordbrukspolitiske mål. Nedbygging av dyrka mark er ofte i praksis irreversible avgjerder. Å opna for at eit politisk fleirtal i landbruksstyret i ein periode fattar vedtak som eit anna fleirtal i påfølgjande periodar er imot, men som ikkje kan omgjerast, er ikkje nødvendigvis meir demokratisk enn å la Statens landbruksforvaltning ha rett til å lyfta saka til endeleg avgjerd hos Miljøverndepartementet. Desse medlemene syner vidare til at då regionalmeldinga vart handsama i Stortinget nyleg, vart det ikkje fremja noko framlegg om å ta denne retten ifrå Statens landbruksforvaltning. Desse medlemene går difor imot framlegget frå Høgre i denne saka.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med at Statens landbruksforvaltning har anledning til å fremme innsigelse mot kommunale arealplaner etter plan- og bygningsloven i saker der fylkesmannen har innstilt på bruk av innsigelse, og fylkeslandbruksstyret ikke fremmer innsigelse.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:49 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent Høie, Ivar Kristiansen, Kari Lise Holmberg og Torbjørn Hansen om å fjerne Statens landbruksforvaltnings mulighet til å fremme innsigelse i saker som er avgjort i fylkeslandbruksstyrene - bifalles ikke.

Oslo, i næringskomiteen, den 12. juni 2007

Lars Peder Brekk
leder

Hans Frode Kielland Asmyhr
ordfører